

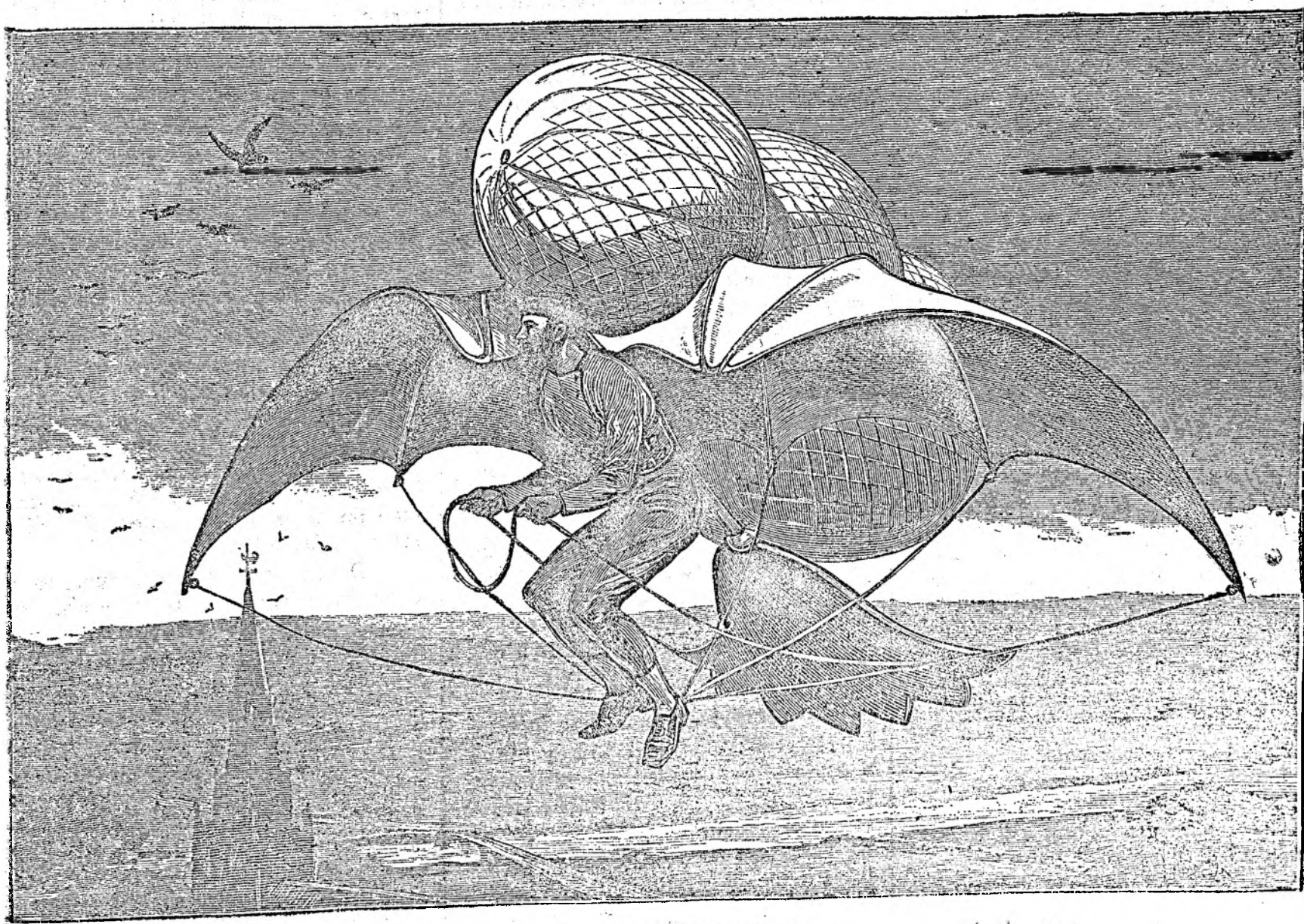
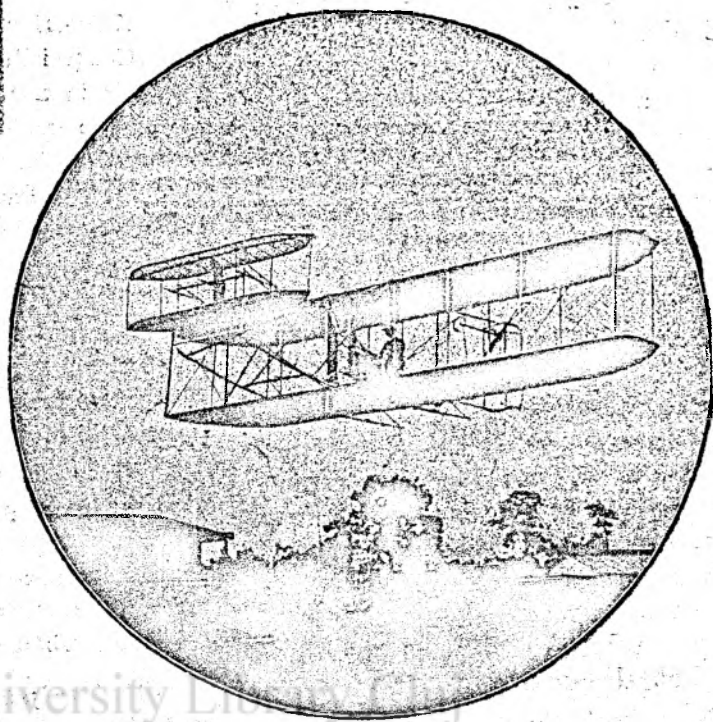
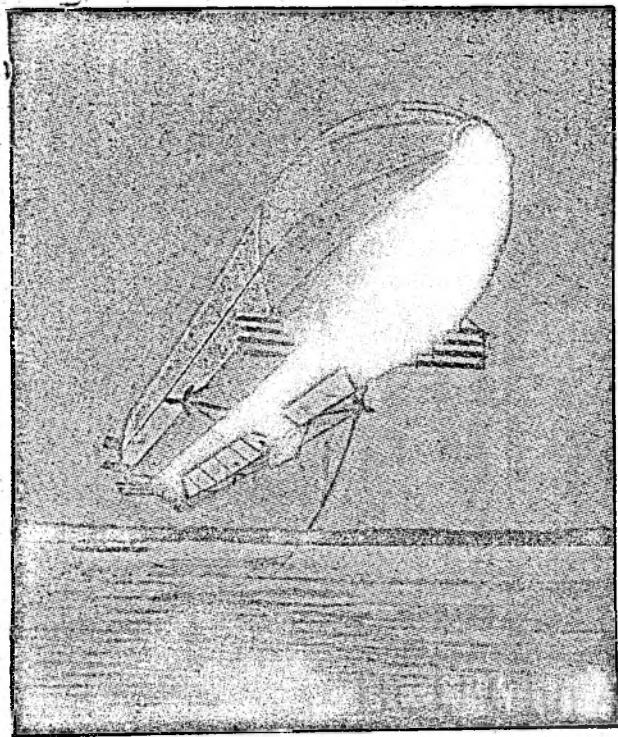
FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 sor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an 2 sor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 sor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” M. Meltzer, Sibiu

Foaie politică.
Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrațiunii, (str.
 Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 ban
 a treia-oraă 10 bani.

Mașine de zburat și baloane.

(Vezi textul pe pagina a 3 a.)

Nu ne trebuie fărâmaturi...

Așa le-a spus celor dela putere dep. nostru Cor. Brediceanu în dieta țării. Deputații noștri, după programul de lucru al partidului nostru, și-au început lupta în dietă, combatând bugetul, care e la ordinea zilei și spunând adevăruri guvernului și spriginitorilor lui.

Așa le-a spus săptămâna trecută deputații Vaida și Coriolan Brediceanu. Prilej bun la aceasta le a dat mai cu samă deputatul Battyáni, care în o vorbiră, după obiceiul a susținut despre noi și despre frații din România absurdități, mirozenii și lucruri trase de păr.

Dni Vaida și Brediceanu au forfecat cele zise de Battyáni, arătând în deosebi dl Brediceanu, ce urmări rele a avut și are politica guvernelor ungurești.

Iată ce a zis dânsul între altele:

Eu din întregul proiect de buget și din întreaga lucrarea guvernului văd că acesta nu și dă silința în direcția de a cultiva punctele de întâlnire dintre simțămintele și interesele popoarelor din țara asta. Iar dacă politica guvernului nu corăspunde simțămintelor ce le au popoarele acestei țări, noi din parte-ne n'avem alta de făcut, decât să căutăm punctele de întâlnire și atingere între diferitele popoare. Și eu vă asigur că le vom afla. Acea mână pacinică, pe care milicanele popoarelor și-o întind între sine, va asigura pacea statornică, trainică și cinstită, care nu se va mai turbura. Conte de Batthyány la începutul vorbirii sale a luat pe rând toate popoarele nemaghiare și le-a prezentat ca dușmane țării. A vorbit despre Gross-Oesterreich, despre Sârbia-mare, Croația mare ca despre toți atâția dușmani ai țării. Dar atunci vă întreb Domnilor, cine-s pretinții politicii guvernelor maghiare? (Aprobare pe băncile naționaliștilor).

Iar dacă Dvoastră 40 de ani de-a rândul ați făcut o politică, care după mărturisirea Dvoastră i-a creat numai dușmani Maghiarului, de ce nu părăsiți acum această politică? Pe noi nu ne puteți zăpăci cu făgăduieli de azi pe mâine și nu primim ceea ce a zis Ugron Gabor, că răbdați și lăsați-vă să vă maghiarizăm!

— Ugron Gabor: Nu de maghiarizare e vorba, ci de patriotism!

— Brediceanu: Noi cu toții luptăm pentru apărarea naționalității noastre, și dacă Dvoastră din patriotism ne-o atacați, să știți că nici-odată nu va fi bună înțelegere între noi. Noi ne vom alipi de naționalitatea noastră și vom pretinde ștergerea tuturor așezămintelor de stat, cari opăcesc dezvoltarea naționalității noastre și nici-odată nu ne vom supune politicii de maghiarizare!

Dr. Lucaci: Asta-i vorbire patriotică! (Sgomot).

— Brediceanu: Noi nici-odată n'am cerut fărâmaturi din grația Maghiarilor și nu le vom cere nici-odată. Noi dorim o înțelegere conștientă, cinstită, bazată pe recunoașterea și respectarea reciprocă a drepturilor popoarelor. Aceasta este mâna noastră de pace. Fiindcă însă politica guvernului e contrară acestei nuzințe, declar că nu primesc bugetul.

Sibiu, 27 Noemvrie n.

Drepturile moștenitorului de tron. Foia »Tageblatt« din Berlin e informată, că cercul de drept și de lucrare al moștenitorului de tron al nostru s'ar lărgi așa, că dânsul ar lua parte mai mare la ocărnuire, alături de M. Sa. Pe scurt ar fi un soț-regent lângă domnitor. Cu un astfel de drept s'ar investi moștenitorul de tron acum la 2 Dec. ziua iubilară, în care M. Sa a urcat tronul împărătesc la 1848.

Știrea în forma aceasta să desminte, zicându-se, că nu e lipsă de nici o lărgire de drept, căci moștenitorul are cerc larg de lucrare în afacerile militare, apoi în celelalte a înlocuit și până acum pe M. Sa la multe acte de curte și li sunt încredințate și alte lucrări d. e. a luat parte însemnată la lucrările de anexare a Bosniei și a.

Adunări populare în România. Cetățenii României continuă a ține adunări populare în diferite locuri, în cari să discută afacerile balcanice și legăturile României cu Austro-Ungaria. O isbutită adunare s'a ținut Duminecă în Bârlad, prezidiată de cunoscutul senator Stroe Belloescu. Afară de dânsul au vorbit și alți fruntași, iar în sfârșit s'a primit o hotărâre, prin care să roagă ocărnuitorii țării să schimbe directiva politicii din afară de până aci a României, ca să fie mai folositoare intereselor țării, apoi față de luptele noastre s'a primit următoare hotărâre:

»In acelaș timp în fața luptei pe viață sau pe moarte pe care o duc frații noștri în Transilvania, pătrunși de cea mai curată simțire de admirație și iubire pentru vajnicii lor luptători, trimitem tuturor cuvinte de măgulire și îmbărbătare.»

Principele moștenitor al României a sosit săptămâna trecută Joi la Viena pentru a felicita pe Domnitorul nostru în numele regelui Carol. Principele a fost primit cu onoruri mari, asemenea unui domnitor și a avut întâlniri, afară de Mai. Sa, cu prințul nostru de coroană și cu Aerenthal. Dela Viena moștenitorul de tron a plecat la München, în Germania.

Fărădelegea din Blaj.

Am dat în nr. trecut știrea primită la încheierea foaiei, din Blaj despre sfărmașia pietri-monument de pe Câmpul Libertății și crucii dintre vii. Iată ce îi să sorie »Gazetei Trans.« din Blaj despre aceasta fărădelege mișelescă și josnică:

»Luni noaptea în 16 spre 17 Nov. st. n. nește indivizi au aruncat în aer cu dinamită peatra de pe Câmpul Libertății al Blajului și crucea de peatră zisă și crucea lui Iancu, de pe dealul viilor din Blaj. Vestea asta s'a lătit ca fulgerul și a căzut ca un adevărat fulger în sufletele tuturor Românilor din Blaj. Lumea alergă în pâlcuri spre Câmpul Libertății să vadă sfânta moștenire blasfemiată de mâni sacrilege și urcă dealul viilor, să ia la cunoștință barbaria celor, cari în uitarea de ei înșiși au atentat în mod atât de infam la crucea lui Hristos. Mitropolitul Mihalyi însuși a eșit la fața locului împreună cu dl prepozit Moldovan și alți fruntași, să se convingă de năpraznicul adevăr. Să vedeau în jurul »Petrii« și în jurul crucii fiii și nepoții acelora, cari pe Câmpul Libertății ceruseră dreptate pe sama neamului nostru. Și se strângea sufle-

tu de atâta jale și se părea că se varsă lacrimi pe urmele moaștelor celor mai dragi morți. Nu peatra, nu bucățile reci de peatră, cari zăceau împrăștiate în apropierea Târnavei erau obiectul de jale; îndrăzneala, cu care se batjocorise prin sfărmașia monumentalei petre o amintire sfântă, eră enigma, care strângea sufletele de durere și lăsa ca în ochii celor, cari înțelegeau adevărata noimă a acestei petre să se zăriască lacrimi. Sufletele negre împovărate de păcate, de patimi și de ură s'au atins de acest sfânt tezaur care întruchipă în sine cel mai ideal avânt al unui neam, care ceruse într'o vreme de desnădejde dreptate, s'au atins de el și l'au sfărâmat, dornici de a spulberă deodată cu el și amintirile....

Și tot acești indivizi necunoscuți au aruncat în aer și crucea de pe dealul viilor. Crucea lui Hristos! Și aici ce să mai zici!? Mai e oare cuvânt care să pornească din rațiunea rece? Poți oare cualifica scestă faptă cu un cuvânt din dicționarul omenimii, îi poți zice oare pe nume? Se zice, că trăim în veacul luminei, că trăim vremile împăciuirii, nu particulare, ci universale. Dar împăciuire e asta oare Doamne, când crucea, care înfățișează idealul dragostei universale, care nu reprezintă ură și războiu, ci pace și b'ândete — se aruncă în aer!? Hristos a fos: Ființa care a statorit printr'o lege divină: legea iubirii, unica și vecinica ordine universală, fără de care nici neamuri și nici indivizi nu pot exista statornic. Și iată că se găesc oameni, cari atentează în contra acestui legiuitor, care prin legea Sa a vrut binele întregii omenimi. Sânt demoni acești oameni, demoni, cum nici închipuirea cea mai puternică nu-i poate lămuri.

Deabia treziți Românii blăjeni din fiorul în care i-au băgat aceste atentate nelegiuite în potriiva memoriei unor morți, din cari păstrăm cu sfințenie sfărâmări de gândiri și viață — și în potriiva Crucii — au început să caute și să se intereseze, cine sunt atentatorii? Până acum nu se știe nimic pozitiv, deși să miră toată lumea, că cezarma jandarmilor, care e în nemijlocită apropiată de locurile unde a fost Peatra și Crucea, de astădată nu s'a mișcat. Dep. Dr. Iuliu Maniu a făcut arătare criminală la judecătoria din Blaj și a cerut, ca atentatorii nelegiuți să fie urmăriți cu toată rigoarea. Rezultatul? Cred, că mulți îl presupun. Date fiind împrejurările maștere, în cari trăim azi, nici nu știm ce trebuie, ce putem și ce ni-e ertat, să așteptăm.

O constatare însă se impune, ca o deducțiune logică din toată această întâmplare: faptul e foarte semnificativ și aruncă o groaznică lumină preste vremile cari le trăim.»

Amintim, că toate foile noastre osândesc în termeni aspri atentatul mișelesc, în frunte cu foaia din Blaj, cu »Unirea«. Foile ungurești abia amintesc cazul în câte-o notiță de câteva șire. Li-e rușine? Ar trebui să le fie....

Mai amintim, că făptuitorii nu să știu încă și poate nici nu să vor ști nici-odată. I-a înghițit pământul de vii....

Din țări străine.

Din China.

În urmăritul trecut am dat știrea, că în China a murit împăratul Kvang-Su și după el împărăteasa văduvă, mama sa, Tse-Hssi.

Împăratul n'a fost bătrân, dar a fost bolnav de mai multă vreme. De altcum frânele ocărmuirii le avea văduva împărăteasă, care a fost o femeie foarte energică. Ii dăm aci portretul ei, de pe când era tinără:

Împăratul repozat a lăsat testament, prin care numește de urmaș pe prințul Puii, băiatul prințului Ciun, care e regeut. Noul împărat și-a luat numele de Huen-Tung, ceea ce chinezește înseamnă »proclamatorul legilor«. De aci să deduce că noul împărat va da constituție Chinei. În China până acum e liniște și pace.

Din Orientul Europei.

Starea în orientul Europei este între pace și războiu. Montenegro, dar cu deosebire Sârbia continuă cu pregătirile de războiu împotriva Austro-Ungariei, iar în Turcia ține boicotul (incunjurarea) neguțătorilor austro-ungari, așa că ambasadorul nostru a trebuit să întrevină de nou pe lângă guvernul turcesc, ca să încete agitația de boicot.

Unele știri vestesc, că Montegrinii au așezat tunuri pe dealuri, la granița austro-ungară și cari ar fi îndreptate spre orașul Cataro, dar aceste știri s'au desmințit. Tot așa nu să adevăresc știrile despre bandele sârbești, cari ar fi pe la granița Herțegovinei. Fierberea și dușmănia contra monarhiei însă e în toată ei.

Concertul reuniunii sodalilor români din loc.

Sunt mulți ani decând n'am observat atâta chef și voce bună, ca Sâmbătă seara, la concertul împreunat cu dans a meseriașilor români din loc.

Concertul, cu program bogat, a succes — fără laudă goală — preste așteptare, laudă harnicului profesor de muzică, dlui A. Bena, care a preluat bagheta dlui C. Popa.

Între puncte — corurile mixte au succes bine, ultimul a fost bisat — țin să amintesc solo-ul d-șoarei Roman, care împreună cu solii d-ilor Stanciu (tenor) și Popp (bariton) a'a ținut la toată înălțimea.

Succesul concertului e cu atât mai prețios, pentru că dovadă, că reuniunea sodalilor

după o muncă de mulți ani, a ajuns să-și formeze un cor bun, care în scurt timp a fost în stare să-și însușească programul bogat al concertului. Firește că nu putem uita nici pe dl Bena, a cărui silință s'au simțit foarte bine.

După ultimul cor mixt — șăgalnica cântare »Pe deal« — a urmat un dans vesel și vioi, până aproape în zori de zi.

Succesul material a fost deopotrivă cu cel moral.

Plăcute, foarte plăcute și după cum mi-au mărturisit niște străini, de o frumusețe pitorească au fost d-șoarele în portul săliștenesc. Am observat la unele coconițe niște pieptare drăguțe cu motive străine, de România, din Oltenia sau apoi cu motive din portul bănățean, pe cum l'am văzut în jurul Oraviței, în comunele bulănești. Corbi albi, adevărate coconițe în strae nemțești, încă au trebuit să fie. De, e în firea Românilui, să disprețuiască ce-i alui și să fugă după cele străine cu mult mai fără gust. Imi pare rău, că tinerii măereni nu-și mai poartă portul lor. N'am văzut, decât pe singurul!

Inteligență a fost și de astădată — s'ar putea altcum? — cam puțină. Rap.

Mașine de zburat și baloane.

— La ilustrația de pe pag. 1. —

În timpul nostru mulți să ocupă cu problema, de a putea cărmui baloanele, ca să poată omul merge prin aer unde voiește și să se poată cobori când vrea. Alții iarăș fac mașine de zburat, ca să poată zbura prin aer ca pasările.

Dintre baloanele cu cărma cele mai vestite sunt ale învățatului neamț Zeppelin. El își cărmuiește bine baloanele sale, dar cu unul a pățit-o mai în vară, că s'a aprins și a ars. De atunci el a făcut altul. Chipul nostru din stânga ne arată un balon de-al lui Zeppelin. Acesta să află și în »Călimdarul Poporului« pe 1909. Celelalte două sunt mașine de zburat, sau cum să mai zic, aeriplane. Cea de desubt e veche, cum încercau oamenii a imita aripile pasărilor. Acum să fac altcum mașinile de zburat. Cea mai succesă este a englezului Wright, cu care pot zbura prin aer doi oameni. Chipul ei este acela din dreapta.

Proiectul de lege al lui Andrassy.

(Urmare.)

Capitolul V.

Reprezentantul (incredinț.) analfabeților.

Reprezentantul acelor alegători analfabeți, cari sunt luați în lista valabilă de pe acel an, se alege în fiecare an în 16 Februarie (§ 68).

Alegătorii analfabeți înainte de alegerea reprezentantului pot ținea consfătuirea (§ 69).

Alegerea reprezentantului se întâmplă în comune (§ 70)

Conducătorul alegerii și substitutul său depun jurământ (§ 71)

Acela e ales care a intrunit baremi 10 voturi (§ 73)

Reprezentantului nu i se poate da îndrumări cum să-și exerciteze dreptul de alegere (§ 74)

Dacă reprezentantul moare în locul lui altul nu să alege (§ 76).

§ 78 cuprinde cenzurarea alegerii prin comitetul central.

Capitolul VI.

Alegerea deputaților.

Acest capitol cuprinde §§. 80—123.

Pentru începerea alegerilor de deputați ministrul de interne defighe ter-

min de 10 zile, astfel că dela publicarea în foaia oficială a ordinului referitor la alegere până la începerea alegerilor să fie barem 10 zile, iar dela ziua alegerii până la deschiderea dietei să fie barem 30 zile. (§ 80)

Ziua alegerii o hotărăște comitetul central și anume ca în toate cercurile electorale de sub jurisdicțiunea comitetului central, alegerea se începe în una și aceeași zi. (§ 81)

Comitetul central de loc după publicarea rescriptului regesc ține ședință (§ 82).

Comitetul central alege scrutinii de alegere, care conduce alegerea în înreg cercul electoral. (§ 83)

În comisiunea de scrutinii numai acela poate fi ales, care știe ungurește și e luat în lista alegătorilor direcți. (§ 84)

§-ul 85 cuprinde jurământul scrutinilor de alegere și ai scrutinilor de votare.

Comitetul central prin publicațiuni în limba oficială a statului și conform necesității, în limba folosită în cerc de un grup mai mare, aduce la cunoștința publică, ziua, locul alegerii, numele președintelui, vicepreședintelui, a notarilor de alegere și modul cum va urma alegerea din comună în comună. Această publicațiune cu 6 zile înainte de alegere trebuie adusă la cunoștința publică. (§ 86)

Dela defigerea zilei de alegere, adunare de partid, serbări de partid, se pot ținea numai cu permisiunea autorităților. (§ 87).

Candidarea de deputat se face cu 5 zile înainte de alegere prin 100 alegători. (§ 88)

Că președintele de alegere a primit ori respuns candidarea, în ziua următoare o aduce la cunoștință. (§ 91).

Dacă numai un candidat este, acesta se declară de ales. (§ 93)

Atât candidatul cât și acei cari au recomandat, au drept să aleagă unul ori doi cărbați de încredere. (§ 94)

Președintele de alegere îngrjeste de ordinea publică în tot decursul alegerii, de șezarea partidelor și eventual de consignarea armatei. (§ 95)

Votarea se întâmplă prin grain viu! (§ 100)

Alegătorul cu vot plural nu poate da mai puține voturi de cât îi compet lui după listă și cu toate voturile numai pe un candidat poate vota. (§ 101)

Nu poate vota acela a cărui persoană nu e identificată, care la aceeași alegere în acelaș an calendaristic, a votat în alt cerc, ori la altă comisiune de scrutinii. (§ 103).

În contra votului, bărbații de încredere pot face excepțiune, asupra cărora decide președintele de alegere. (§ 105).

§-ul 107 cuprinde durata alegerii, carea dacă s'a început dimineața la 8 ore, durează până seara la 6, iar dacă începerea nu a fost fixată pe 8 ore se termină dela începere începând la 10 ore. (§ 107)

Dacă un candidat se retrage, președintele dispune ca pentru acela votarea să se încheie.

În caz când președintele constată, că candidatul care a repășit, în timpul repășirii a dobândit majoritatea absolută a voturilor, și acest rezultat nici

voturile restante nu l'ar schimba in defavorul lui, dispune sistarea alegerii. (§ 108)

Președintele pe răspunderea sa suspendă alegerea. (§ 110)

Despre alegere se ia protocol. (§ 111)
(Va urma.)

Dela adunările noastre populare.

— Vorbirea dlui Dr. Maniu la A.-Julia. —
(Urmare și fine.)

DI Maniu explica rostul votului secret. Nimenea să nu știe pentru cine votează cetățeanul, — zice dânsul — decât votizantul și D zeu. Votarea în comună are de scop, ca țaranul să nu mai fie silit, să-și lase munca de zi și să bată atâta amar de drum până la locul unde se votează, lăsându-și munca și pricinindu-și per deri mari.

Stăpânirea însă nu vrea votul universal, ci vrea ca și pe mai departe, să stăpânească nedreptatea. Noi știm însă, că puterea în stat trebuie s'o aibă acela, care susține statul.

Dar ori cât se sbate stăpânirea să facă lege din proiectul său, eu nu cred că proiectul lui Andrássy va fi în stare să devină ceea ce vrea el, biruind voința poporului. Poporul, țara întreagă, voința milioanei trebuie să aibă atâta putere, și mai multă chiar, cu care va putea birui gândul rău și întreprinderile meschine ale câtorva oameni fără suflet și fără dragoste pentru popor, cari stăpânesc astăzi țara fără voia acestuia.

Eu cred, că Majestatea Sa nu-și va călca cuvântul și că va da cu dragoste, drepturi tuturor aceluia cari s'au jertfit și se jertfesc pentru Tron... Dar chiar dacă ar învinge proiectul lui Andrássy, noi nu trebuie să desnădăjduim. Astăzi când poporul român e mai conștient de sine, mai cuminte, mai hotărât, cred că orice lege s'ar aduce nu trebuie să ne descurajeze, ci să avem sfânta datorie de a ne păstra cu bărbăție sângele rece și să luptăm și mai departe cu hotărâre. Legile se aduc, legile se șterg, dar poporul, care are vârtute, nu va peri. În poporul român e vârtute, deci nu va peri. Noi ne vom folosi în casa țării și afară de parlament de toate mijloacele posibile, pen-

tru ca să putem birui în cursul apei se pune stavile, dar riul cu toate acestea cerge spre mare, așa și poporul pornit odată spre înaintare nu va mai fi împiedecat de nici o stavilă. Poporul românesc întărit prin virtutea și strămoșească va trăi și va merge înainte.

Multă durere m'a cuprins, când Andrássy a zis că trebuie să facă o astfel de lege, care să păstreze și mai departe domnia unui singur neam peste toate celelalte neamuri, — o lege prin care noi și toate neamurile de o soartă cu noi să fim delăturați dela orice îndrumare, care înteste interesele noastre: Ar trebui însă să știe Andrássy și soții lui, că țara asta o ținem noi, cari muncim și nu îmbuibăm. Noi cari muncim în pământul acesta, în vremuri de pace ca și în vremuri de bitaie, rămânem aici și credincioși țării ne jertfim până la unul sângele pentru mântuirea și păstrarea acestei glii strămoșești — pe când îmbuibăm în vremuri de primejdie își împachetează iute tot ce au, își infundă buzunarele cu bani și o iau la sănătoasa peste hotare.

Ca să putem fi nedreptățiți, suntem învinuți mereu, că am fi vânzători de țară. Vorbe. Noi pe aceste plaiuri ne am trezit, am crescut și trăim. Vrem să fim liberi și să avem drepturi. În treburile noastre noi vrem să ne spunem cuvântul și nu alții, noi poporul întreg, care nu numai datorii ci și drepturi se cuvine s'avem. Ne ar întrebă poate cineva, că ce vrem noi cu votul universal? Răspunsul e scurt. Cu ajutorul lui vrem să schimbăm toate legile, cari sunt în dauna existenței noastre și vrem să dăm ființa unor astfel de legi, cari contribuie la întărirea, bunăstarea și înaintarea noastră. Vrem să schimbăm legea școlilor, legea judecătorilor, legea administrației, cu un cuvânt toate legile, cari nu s'au întocmit cu voia, ci în contra voinții și spre stricăciunea poporului. Tot cu ajutorul votului universal vom schimba legile, cari sunt numai spre folosul bogățiilor. Îndeosebi vom schimba legea dărilor și vom face o lege, care să nu mai silească pe bieții oameni să plece la America, ci să-i țină aici acasă, lângă noi, în jurul nostru.

Și acum fiindcă vreau să-mi sfârșesc cuvântarea mea către D voastră — zicea deputatul Maniu cu convingere și emoționat de tăcerea evlavioasă, cu care era ascultat — trebuie, să repetez încă odată, că chiar de ar deveni lege tocmeala — pactul — ministrului Andrássy, care e în contra firii și în contra ori căror legi dumnezeiești, cari toate povestesc despre egalitate între oameni — să nu desnădăjduim, fiindcă va trebui să învingem. Să ne păstrăm nădejdea cu sfîntenie! Să ne iubim unii pe alții ca frații cei buni și învrâstați toți într'o cunună sfântă, care să înfățișeze toată puterea unui neam setos după dreptate și libertate — să purtăm cu hotărâre și mai departe lupta.

Azi e ziua morților... Și vai mulți morți scumpi avem noi. Mulți s'au jertfit și au fost jertfiți pentru noi. Cetatea asta chiar, e martoră atâtor amintiri din trecut, unele înălțătoare, altele sfâșietoare de suflet, dar precum nici fruntașii din trecut ai neamului nu și au pierdut nădejdea de mai bine, tot așa nu ne-o vom pierde nici noi, ci vom lupta și mai departe chiar de ne-ar ajunge soarta unora din ei. Nădejdea noastră în vremile de acum e toată în puterile noastre și la Majestatea Sa, bătrânul nostru împărat. Să nădăjduim că în ciuda tuturor greutăților — vom avea votul universal. De n'ar fi așa cum gândim, lupta noastră totuși n'ar înceta, — dar ni-s'ar schimba desigur conduita de luptă.

Acestea sunt cele ce am dorit, să vi-le spun și acum dați-vă seamă cu toții, dacă v'am vorbit din suflet sau nu. De credeți, că nu v'am vorbit din suflet, atunci uitați tot ce v'am spus, de sunteți însă convinși că din cea mai curată simțire și convingere sufletească v'am vorbit, atunci păstrați cu sfîntenie cuvintele, ce vi le-am spus, duceți-vă pe la vetrele voastre, prin satele de unde ați venit și spuneți și celor cari au lipsit, aceste adevăruri, îndemnați-i și încurajați-i pe toți, să nu-și piardă credința în D zeu, să-și iubească și pe mai departe legea și așezămintele neamului nostru.

FOITA.

POESII POPORALE.

De pe Valea Jiului.

Culesa de Ioan F. Boloșin.

Măi bădiță bădișor

Ce vii sara târzilor

Ori de mine nu ții dor?

Ba de tine mi-ai dor tare

Dar dragostea noastră-i mare,

O desparte un deal ș'o vale,

Și dealul cu bolovani

Nu-l pot trece de dușmani,

Și valea cu petricele

Și între noi sunt vorbe rele.

Trandafir plecat de vârf

Mulți măntreabă de ce plâng

Las să plâng, să mă jelesc

Ce-am pierdut nu mai gădesc,

Că-am pierdut un mare bine

S'a dus badea dela mine.

Tu te-ai dus bade, te-ai dus

Și nimica nu mi-ai spus

Tu te-ai dus și m'ai lăsat

Cu mult dor și cu bănat.

Mult mi dor și mult mi jele

Bade de vorbele tele

Mult mi jele și mi foc

Că nu-s cu badea pe-un loc

Frunză verde ș'o frunză

Badea-i băl și eu băluță.

Pădurice deasă ești

Badea meu departe ești

Eu aici, badea departe

Multe dealuri ne desparte

Eu aici, badea într'alt sat

Ce mai dor împraștiat.

Dute dor și dute căne

Nu te mai lega de mine

Dute dor și nu nsăra

Și de mini nu te lega

Că te-ai mai legat odată

Și am zăcut o vară toată.

Bădiță, păr retezat

De nu te-oi iubi să zac,

Bade-al meu păr gălbior

De nu te-oi iubi să mor.

Trandafir nerătezat

Tu bade-i avea păcat,

Și-asară te-am așteptat

Cu cină și cu lumină

Și cu dor dela inimă,

Dacă-am văst că nu mai vii

Pusei dorul căpătăiu

Doamne rău mă hodinii,

Și pe noapte te visai

Bade că mă sărutai,

Mă sculai și tipăii

Și nimica nu găsiu

Găsiu dorul inimii

Scris pe fața perinii.

Cucule de unde vii

Dela niște țări pustii,

Dar de mândra ce mai știi?

Știu bine că-i sănătoasă

Șede la umbră și coasă

Cu arnici și cu mătasă.

Uciderea porcului.

Să apropie sfintele sărbători ale Crăciunului, pe când de obicei și cel mai sărac om ucide câte un porc pentru căsăni săi. Deci credem de bine a reproduce aci din esecelenta revistă »Albina« din București un articol scris după o carte franțuzească, de învățatul doctor veterinar Irimia Popescu, care cuprinde reguli și sfaturi prețioase, arătându-ne cum și ce avem să facem, când ucidem sau tăiem un porc gras, cum avem să păstrăm slămina și cărnurile etc. Economii noștri știu din pracă ce au să facă la uciderea unui porc, dar cu toate aceste sfaturile ce le vor ceti în cele ce urmează, credem că le vor prinde bine.

Iată articolul:

Sătenii mănâncă carnea de porc aproape numai iarna; cei mai mulți își îngrașă și și îngrijesc din vreme câte un porc, iar unii mai cu dare de mână câte doi-trei, pentru a i tăia la Ignat, de sfintele sărbători ale Crăciunului.

E o mare bucurie în casa gospodarului la tăierea porcului, copiii și ai casei se adună împrejurul lui, plini de mulțumire, părând a se sătura numai privindu-l și gândind la ciorbele, mâncările și fripturile pe cari le vor face din carnea lui.

La tăierea porcului, economul trebuie a se îngrijii, ca cu 24 de ceasuri mai înainte, adică cu o zi și o noapte, să nu i se dea aproape nimic de mâncare, astfel ca în ziua tăerii să aibă pe cât se poate mâțele goale; carnea lui ese atunci mai frumoasă, mai gustoasă și se păstrează mai bine.

Felul obicinuit de tăere, la sătenii noștri este acela ce constă în a-i tăia țevile — arterele și vinele — prin cari sângele vine și se întoarce dela cap la inimă, presum și beregata (la gât).

Acest chip de tăere nu este cel mai nemerit, căci porcul nu și pierde puterea decât după ce i s'a scurs mai tot sângele din corp, din care cauză el se sbate meru în mâinile măcelarului, gniță, geme și orăcăe până ce-l cuprinde moartea, ceace se întâmplă după cum am zis, după scurgerea sângelui. S'au văzut porci scăpând, după înjunghiere, din mâinile tăetorului și fugind o bucată bună cu sângele șiroiu după el sau încă cu cuptul infipt în gâtul

lui, până ce în fine istovit cădea, își da sfârșitul.

Este mult mai bine a se face tăierea în ață fel, încât acest biet dobitoc să aibă o moarte cât mai puțin dureroasă. În acest scop cel mai bun lucru este ca mai înainte de a-l înjunghia să i se dea o muche de topor în frunte, puțin de-asupra ochilor, când astfel smeițit de izbitură cade jos, putându-se apoi înjunghia cu ușurință.

Sângele ce se scurge la înjunghiere să nu se lase să se piarză, el putând fi întrebuințat la pregătirea cârnaților, tobei, etc. Pentru a-l strânge se ia o covată sau un lighean curat, vârându-l sub gâtul porcului la înjunghiere.

Indată ce porcul este tăiat, i se smulge părul din coamă, care este foarte bun pentru facerea de perii.

După aceea se părlește, pentru care sfârșit se așează pe un așternut de pae bune sau pe nește strojele sau mici aschii, acoperindu-se cu ele. Se dă foc la stratul de deasupra avându-se grije de a se respiră focul printr'o farcă de fier sau cu un băț verde, astfel ca el să fie deopotrivă de iute pe toată suprafața corpului. După câteva minute întorscem porcul și pe lătura cealaltă și urmăm la fel până se părlește părul și pe acea parte.

Terminată părlierea, se svârle apoi peste el apă fierbinte în timp ce măcelarul sau omul care l-a tăiat, cu un cuțit nu tocmai tăios îl rade, și-i curăță depe corp murdăria, până ce pielea rămâne curată, cu totul albă, dacă nu cumva e pătată din naștere, și fără păr.

(Va urma).

RACHIUL.

(Urmare și fine).

»Eu te înveselește!« zice rachiul. »Uite cărciuma! Ute vecinii și cunoștii tăi, cum cântă și râd! Eu te fac să și uiți de griji și de năcazuri! Cine are gânduri multe, să vie la cărciumă să le uite!« Adevărat, rachiul poate aduce veselie între prietini, dar ce e atâta lucru pe lângă relele ce le aduce.

Dacă intri într'o temniță și întrebi pe unul, care și a omorât femeia, cine l'a adus aici? Îți răspunde rachiul Că

de colo a aprins casa unuia, cu care se dușmănia. Cine l'a îndemnat la asta? Rachiul! În beție se fac omorurile, furturile, hoțiile, aprinderile de case, nesupunerile la legi. Câte certuri între bărbați și femei, nu prind aripi tot în beție; câte dușmăni, câte uri, câte nedreptăți și rele nu se nasc tot la beție!

Hai să intrăm într'o casă de nebuni. Pe acela de colo l'a adus rachiul aci. Vezi-l cum tremură din tot trupul și se uită tot în pod. Prea a căutat veselia rachiului! Sunt pline casele de nebuni, de oameni, cari și au pierdut mințile din prea multă băutură.

Să intrăm acum într'un spital. Căla de colo a răcit într'o beție, iarna, și acuma suferă de reumatism; căla a căzut eșind dintr'o cărciumă și și a frânt piciorul, ăsta de aici are o boală de rinichi din pricina beției. Și câți alții! Jumătatea bolnavilor din spitale au fost aduși aici din pricina rachiului.

Iată cum te înveselește rachiul! Îți pierde banii, cinstea, sănătatea și mintea. Te duci ori la spital, ori la temniță, ori la casa de nebuni.

Cine e cuminte își cunoaște prietenii. Cine are cap să înțeleagă, va pricepe, ce prietin bun e rachiul. Slobod e să facă fiecare ce vrea, dar să nu uite, că fiecare seceră numai aceea ce a sămănat. Cine crede în rachiul, o pățește mai curând sau mai târziu, căci răul să răzbină. Ori își va pierde mulțumirea și liniștea casei, ori își va pierde vremea și munca și va ajunge pe drumuri, ori cinstea sa și a familiei, ori va ajunge în casa de nebuni sau în temniță.

I. Georgescu

Târgurile de țară

sunt de mare însemnătate pentru economi și pentru toți oamenii dela țară, anume, să știe hotărât care târg, când să ține.

În »Călimdarul Poporului« pe 1909 ce a ieșit în tipar, toate târgurile de țară din Ardeal, Bănat și părțile ungurene, locuite de Români, sunt înșirate în rând alfabetic și fără greșală.

În afară de aceasta recerînța a unui călimdar bun, Călimdarul Poporului pe 1909, are o parte literară bogată și de

VESELIA.

— Boala glumeată a »Foii Poporului«. —

Pentru'n pic . . .

Pentru'n pic de păr,
Din capul soacrei mele
Am stat opt zile la arest
Răbdând năcazuri grele.
Și soacra mea în acest timp,
Pe bulevard gătată
Spunea, mai multor că-s la băi,
Cu hoții la olaltă.

Cu chiu, cu vai, dar am scăpat
Din neagra pușcărie;
Și vesel am plecat de-aci
Acasă la soție . . .
Pe drum, cu cine măntălnesc?
Cu popa Irimie,
Mergeră grăbit, cum îmi spunea,
Avea o cununie.
Din moși-strămoși, am auzit
Și cred acum și eu

Pe popa'n cale de întâlnești
Inseamnă ceva rău . . .

Ajuns acasă, nu știu cum
De dor sau pretnie,
Apuc pe soacra de grumaz
Șo'nvăț la omenie.
Pe azi am fost la tribunal
Osânda să-mi ascult;
Un an sau doi, eu mă gândeam
Sau poate și mai mult.
Dar paragraful mai milos
M'a scos nevinovat:
»A-ți bate soacra'n casa ta
A fost lucru iertat!
De aici voi gineri, învățați
Un lucru foarte bun . . .
Lăsați podoaba soacri'n cap
Căci păru-i scump acum;
Purcedeți cum eu am purces
Cu soacra-mi — inimic;
Căci paragraful va scăpa
Și nu-ți păți nimic!

Petru O. Orlășanu.

Uliul femeii beutoare.

O femeie avea uritul obicei de a căra la crismă tot ce avea, numai și numai de dorul pârdaicului de răchiu. Bărbatul său — om de ispravă — o cam ținea meru de scurt.

Intr'o zi femeia, având mare arșiță în gât, luă cofa, spunând că se duce la apă, însă de fapt ea se ducea la altfel de bețură, având în cofă un cogeamite pui de găină. De teamă ca nu cumva să cunoască, că lipsește puiul, cum se depărtă de ogradă, începu să strige:

— Iha! Iha! Ardă-l focul de uliu, cum a luat puiul!
Bărbatul său auzindu-o a crezut deocamdată și a dat fuga în casă, ca să ia pușca; iar femeia, în acelaș timp a dat și ea fuga la crismă și într'o clipă a prefăcut bunătatea de pui în răutatea de rachiul. După ce și-a amorțit gâtul, a plecat spre casă. Până a mai scos apă, până a mai stat de vorbă cu o vecină, alurisitul de rachiul a început să glumească cu dânsa.

Când a ajuns acasă, femeiușca bunului român, mergea pe șapte cărări. Văzându-o bărbatul său îi zise plin de amărăciune:

— Acum înțeleg netrebnico, că uliul e în gâtul tău!

mare preț. Sunt în el unele, povești, poezii din cele mai alese, apoi multe sfaturi și povești economice de mare folos și glume și poezii veselnice între cari unele ilustrate.

Este în el *Răvașul nostru*, adică întâmplările petrecute în decursul anului, ceace nu o are nici un călindar românesc. Din »Răvaș« putem vedea, ce am făcut și ce am lucrat ca popor, în cursul unui an și ce s'a petrecut în lumea mare.

Călindarul Poporului pe 1909 e bogat ilustrat, cu desebere chipuri din viața noastră națională, așa, că se poate numi și *Călindar național*.

Prețul este 40 bani și pe poștă 45 bani. Să poate cumpăra la librăria »Foaii Poporului« în Sibiu.

NOUȚĂȚI.

Vasile L. bar. Pop. Duminecă, în 8 Nov. c. despărțământul Cluj al »Asociațiunii« unul din cele mai harnice despărțăminte, și-a ținut adunarea generală în Berind. Aici s'a născut vestitul nostru bărbat fruntaș, Vasile L. bar. Pop., fost viceguvernator al Ardealului și președinte pe vremuri al »Asociațiunii«. Cu prilejul adunării s'a ținut un părăstas pentru reposatul în Domnul și s'a însemnat casa parochială, în care s'a născut L. Pop., cu o peatră com. m. rativă.

În înțelesul hotărârii despărțământului s'a tipărit biografia bar. Pop. în o broșură, care a apărut acum, cu portretul lui b. Pop. Costă 40 bani. Venitul curat și eventualele oferte benevole să dau școlii noastre din Berind, care a fost închisă, ne mai fiind corăspunzătoare și astfel trebuie să se facă o nouă zidire școlară.

Viriștii Budapestei. În Budapesta cea mai mare dare o plătește directorul de bancă Lancy Leo, anume 38,972 cor. pe an. Apoi urmează ceilalți, până la ospătarul Förster, cu dare anuală de 1151 cor.

Maghiarizarea școlilor. Pe baza articolului de lege 27 din anul 1907 paragraful 18, ministrul de culte și instrucțiune publică a decretat trei școli românești din comitatul Cojocnei de școale cu limba de propunere numai maghiară, iar în unsprezece școale a ordonat, ca propunerea să se facă și în limba maghiară, paralel cu propunerea făcută în limba română. Pe semne intențiunea e să se sporească analfabeții în patria noastră, iar nu să scadă numărul lor!

Constituire. La adunarea generală a soc. acad. »România Jună« (Viena) ținută în 7 Nov. a. c. s'a constituit comitetul nou în următorul mod: Președinte: Coriolan de Pop, iur. abs. și stud. comerc. Vice-pres.: Eugen Forgaci, cand. iur. Secretar I: Nic. Băilă, stud. comerc. Secretar II: Ștefan Oțel, stud. comerc. Casar: Isidor Vitencu, stud. geod. Controlor: Nicu Hlușcu, stud. ing. Bibliotecar: Coriolan A. Babeș, stud. med. Econom: Eugen Casparovici, stud. med. În comisia literară au fost aleși: Nic. Brătianu, stud. iur. și cons. preș., Coriolan de Pop, Gavril Teleagă, cand. iur., Coriolan A. Babeș și Nicolae Băilă, iar în comisia de revizuire: Nicu Mintencu, cand. ing. Gavril Teleaga și Iunio B. Docolin, cand. med.

Deschiderea liniei ferate Caransebeș — Hațeg. Noua linie Caransebeș — Hațeg a fost deschisă în 11 l. c. până la stațiunea Băuțarii, până unde umblă câte 6 trenuri de persoane, trei în sus și trei la vale. Cealaltă parte a trenului Băuțarii — Hațeg se va da comunicațiunii probabil în cursul lunii Decembrie.

Deputații mireni congresuali. Am dat în un număr de mai înainte deputații din cler, aleși în archidieceză, pentru congresul nostru b.s-național, ce să va întruni la toamnă. Dumineca trecută au fost scrutinurile de alegere pentru mireni, declarându-se a fi aleși următorii în archidieceză: cerc. I. Sibiu: Parteniu Cosma,

director la banca »Albina« în Sibiu II. cerc. Săliște: Dr. Nicolae Comșa, medic în Săliște. III. cerc. Sebeș: Ioan de Preda, adv. în Sibiu. IV. cerc. Alba-Iulia: Mihai Cirlea, not. pub. reg. în Abrud. V. cerc. Deva: Dr. A. Vlad, dep. diet., adv. în Budapesta. VI. cerc. Hațeg: Dr. Nicolae Vecerdea, dir. »Albina« Brașov. VII. cerc. Iia: Dr. Ștefan Rózvan, adv. în Iia. VIII. cerc. Geoagiu: Dr. Ioan Mărghita, adv. în Geoagiul-int. IX. cerc. Zarand: X. cerc. Cămpeni: Dr. Vasile Preda, adv. în Cămpeni. XI. cerc. Turda: Lazar Tritean, ref. școl. Sibiu. XII. cerc. Cluj: Vasiliu Almișan, adv. în Cluj XIII. cerc. Solnoc: Gavril Buzara, adv. în Lăpșul-ung. XIV. cerc. Bistrița: Dr. Vasile Pahone, adv. în Bistrița. XV. cerc. Târnave: Dr. Dionisiu Roman, adv. în Mediaș. XVI. cerc. Sighișoara: Virgil Oaițiu, dir. gimn. Brașov. XVII. cerc. Treiscaune: Dr. Iancu Meșianu, proprietar în Zărnești. XVIII. cerc. Brașov: Arseniu Vlaicu, dir. școlii comerc. în Brașov. XIX. cerc. Bran: Ioan cav. de Puscariu, jude la curia reg. în penz. în Bran. XX. cerc. Făgăraș: Dr. Ioan Șenchez, adv. în Făgăraș

D.n. dascăl — ciobotar. Un învățător din Arad, cu numele Weber, care de 38 de ani funcționează pe cariera spinoasă a dascălului, a intrat înainte cu un an ca ucenic la un ciobotar, care e totodată și pedelul școlii și a învățat meșteșugul, astfel că acum a fost declarat sodal. Dascălul va mai face acum praxă ca sodal doi ani de zile, apoi trece la pensie și va des. hide prăvălie proprie ca ciobotar.

D.n. dragostile Americane. În »Românul« din America cetim următoarea întâmplare: La Uniontown, Pa. s'a serbat zilele acestea o căsătorie soadă. — Charles Turner a luat acum zece ani pe văduva Austin care avea o fată de 8 ani, dar n'au trăit mult timp împreună. După ce s'a despărțit, Turner întâlnește adesea pe stradă pe fosta lui copilă vitregă Lizie, și totdeauna îi cumpăra câte ceva.

Acum crescând fata, ei s'au îndrăgiti și au hotărât ca să se cunune.

Turner e de 68 de ani, Lizia de 18 ani. Mama fetei nu s'a împotrivit acestei căsătorii. Turner a declarat că nădăjduște să o ducă mai bine cu fata, decât cum a dus-o cu mama.

La fondul iubitor Nicolae Cristea pentru monumentele bărbatilor binemeritați ai meseriașilor nostri au mai dăruit: Aurel, Victor și Letiția Simtion, în memoria părintelui lor Nicolae Simtion, fost tipograf-mașinist, 3 cor., Nicolae Dura paroch (Deal), soția sa Maria n. Stoicuța și copiii lor Ioan, Sever, inv. lă. ătuș, Valeriu, Victoria, Nicolae și Eusebiu, dela toți 1 cer. și Vic. Tordășianu 10 bani.

Cine are intenția a cumpăra un aparat de vorbit sau un instrument muzical, acela să ceară în grabă o listă de prețuri de muzicale, bogat ilustrată, dela F. Ad. Richter Cie, liferanți de curte reg. și camerali, Viena, I. Operngasse 16. Trimiterea listei să face gratis și franco.

Fuga unei groițe. Fata de 21 de ani a contelui Harnocourt, a fugit în săptămâna trecută din castelul contelui din Ecica română. Contele, care locuia tot în castel, numai în dimineața următoare a primit știrea despre aceasta. Împreună cu ea a dispărut și instructorul Kanitz. Contesa moștenește după mama ei 10 milioane coroane. Kanitz e de 36 ani și e de origine din o familie de nobil german. Până acum nu li s'a dat de urmă. Bătrânul conte e foarte năcăjit și ar fi zis, că-i pușcă pe amândoi, unde li va găsi.

O nouă bancă populară. »Tovărășia agricolă« di Sebeșul-săș. să schimbă în bancă populară pe acții, cu numele »Agricola«. Acum s'a dat prospectul și coala de subscriere de acții. Capitalul va fi de 150 mii cor. în 1500 de acții, o acție de câte 100 cor.

Prețul vinului se urcă. Rapoartele inspectorilor de viticultură sosite la ministerul de agricultură aduc vești bune din toate părțile. Vinurile cari n'au putut fi păstrate în vase s'au cam vîndut și proprietarii se țin acum la preț. Negustorii cari au stat pe loc până acum încep a se mișca. Mustul dela do-

meniul din Alba-Iulia, care conține 17—22 grade de zahăr, a fost plătit de negustorii din Bucovina și Galizia cu 40—50 coroane hlr. La domeniul contelui Tasilo Festetich, lângă lacul Balaton, s'a vîndut mustul cu 36 cor; chiar și vinul de șes a ajuns la 32 cor; La Miniș, unde la început se vînduse vinul cu 14—16 cor. hlr., a ajuns la 25—28—30 cor. hlr. (»Munca«)

Numărul Românilor. O foaie din București a adunat datele statistice despre numărul Românilor din toate țările unde locuiesc ei și s'a aflat, că numărul total al mândrei noastre nații trece ceva preste 12 milioane de suflete. În acest număr însă nu sunt cuprinși frații români din Macedonia, a căror număr, după statistica Turciei, nu să poate ști hotărît.

Ofițerul cel mai bătrân din armata germană, generalul de brigadă Frank, a murit zilele trecute în Charlottenburg în etate de 103 ani.

La fondul »Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăcelilor meseriași«, au mai dăruit: Căpitanul pensionat Constantin Stezariu, acum locuitor în Jina 1 cor. Nic. Vlad. Stezar, paroch în Jina 20 bani, Ștefan Doichța, sodal friser 60 b., preotul Nic. Coroiz din Ponorel, aplicând pe fiul său Nicolae, absol. de 4 cl. gimn. la meseria lăcătușeritului. În Sibiu 1 cor. și Vic. Tordășianu, președinte 10 bani.

Cazul Vaida. Când a vorbit în dietă săptămâna trecută deput. nostru Dr. Vaida, s'a vorbit pe coridoarele dietei despre cazul întâmplat cu el, când, cum știm, a fost scos cu puterea din sala dietei. Dep. Dr. V. Lucaciu, a zis că atunci când dep. Vaida a fost dat afară din dietă, dânsul n'a fost deputat, în schimb însă va cere acum, ca să fie cercetat din nou cazul Vaida. Dacă Vaida este într'adevăr vinovat, a zis Lucaciu, să nu mai aibă loc în parlament, dar nu merge ca un membru al dietei să fie în astfel de mod vătămat.

Un deputat român în parlamentul turcesc. Românii din Macedonia au voit să aleargă doi deputați în parlameotul turcesc. Dintre cei doi candidați unul, N. Bateria, inspector școlilor din Turcia, a căzut la alegeri, a ieșit însă al doilea, Dr. Filip Mișa în cercul Corița. Dr. Mișa e din Albania, a învățat doctoria în București, e medic în Monastir și să bucură de mare vază.

Proces de presă. »Telegraful rom.« vestește următoarele: Domnul W. Bruckner, președintele direcțiunii »Transilvaniei« din loc, ne-a făcut proces de presă pentru articolul »Banca de asigurare Transilvania«, publicat în numărul 104 al ziarului nostru. Răspunderea a primit-o autorul articolului, domnul avocat Ioan A. de Preda.

Congres socialist la Sibiu. În foaia socialistă »Adevărul« a apărut următoarea convocare: Nu mult timp ne desparte, până când reprezentanții muncitorimeii române din Ungaria s'or strânge la un loc, unde să înceapă o nouă organizare și totodată a-și ridica glasul în contra clasei dominante, pretinzându-și ad-văratele drepturi, cari li se cuvin.

Acest congres e parlamentul muncitorimeii române din Ungaria. În acest congres iau parte adevărații reprezentanți ai muncitorimeii române, cari se vor aduna la sfat în anul acesta în inima Ardealului, în orașul Sibiu, în zilele de Crăciunul românesc.

Așadară muncitorimea română din Ungaria își va ținea anul acesta al IV-lea congres socialist-mocrat român în orașul Sibiu, la care atragem atențiunea tuturor secțiunilor, precum și grupelor din provincie ca să caute a face agitațiuni și a se prepara, ca congresul să aibă un rezultat strălucit, și muncitorimea română din Ungaria să fie reprezentată într'un număr cât se poate de mare.

Tovarăși! Muncitori Români! Căutați a face agitație cât se poate de largă printre muncitorii români, ca să nu rămână nici o secțiune sau grupă, care să nu fie reprezentată la acest congres.

NOXIN

Cea mai bună
Cremă
pentru ghete.

NOXIN

Cu patent
Chelle.

Să capătă în toate prăvăliile mai mari

The „NOXIN“ Co,
Budapesta VI.: 57 37-50
Gebüder Hochsinger.

**Pene de pat
boeme ieftine!**

5 Kilo: noue, scărmanate cor. 9-60; mai bune cor. 12.-; albe, moi, pufoase, scărmanate cor. 18.-; cor. 24.-; albe ca zăpada, moi, pufoase, scărmanate cor. 30.-; cor. 36.-.

Espedarea franco cu rambursă. Schimb și reprimire să admită pe lângă rebonificare de porto. 238 3-6

Benedickt Sachsel, Lobes 184.
posta Pilsen, Boemia.

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment, Capsici comp.,
inlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în șutule cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40 și Cor. 2.- să capătă aproape în toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
:: „Leul de aur“ în Praga. ::

Șoseaua Elisabeta Nr. 5 nou.
Espediție zilnică. 199 9-42

Pentru vinderea rezervelor ofer
Școalele de pomi
ale lui Fr. Caspari et Comp
Mediaș (Transilvania)

cu prețuri scăzute toți articli din școala de pomi, anume: pomi cu fructe nobile de tot soiul, agriși și strugurei, smeură, frăgari, tufe de decor, pădureți, plante pentru gard viu, conifere, roze etc.
Listă de prețuri la dorință franco.
211 8-16

SUCCES SIGUR!

Reparatorul lui Kriegner a vindecat în spitalul St. Rochus din Budapesta, cum și la dureri reumatice în cap din 186 de cazuri de îmbolnăvire 129, ceace dovedesc atestate în scris. Nici nu alt mijloc nu poate arăta nn astfel de succes.

și vindecare, sigură scăpara de podagră, reumă, junghiuri, sfășieri, dureri de spate și de șele, dureri de mâni și picioare și de dureri de asemenea fel nu ne putem mântui decât prin folosirea

Reparatorul lui Kriegner este în folosință de zeci de ani cu succes neîntrecut, să folosește numai la fricțiuni externe și întrece în efectul său toate mijloacele de felul acesta. Este de recomandat fiecărui suferind.

REPARATORULUI

lui KRIEGNER

Scrisoare de mulțumită!
Mult stm. Dle Profesor!

Nu pot afla cuvinte de-a Vă mulțumi pentru „Reparator“. Suferind de 4 ani de ischias, am folosit toate mijloacele posibile, fără rezultat. Am cerat „Reparatorul“ și dela fricțiunea aceasta mă simt bine, cu mult mai bine. Pot face mișcări cu piciorul ce mă doare. Primiți, dle Kriegner, inimă mea mulțumită. Dzău să Vă răsplătească de mii de ori pentru aceasta invenție. Pentru deplina însănoșare rog încă 2 sticle de Reparator, a le trimite în Iudendorf, Tirol. — Cu distinsa stimă și mulțumită Albertina nob. de Chloupka c. r. nevastă de Oberst.

(Spiritus petrae camphoratus)

cunoscut în general și distins de multe ori, fiindcă acest mijloc probat multiplu e chemat direct numai la vindecarea podagrei, reumei, cum și a boalelor ce să nasc din reoală. Suferinzi să nu umble a experienta, ci fiecare să folosească mijlocul, care sigur ajută contra podagrei și reumei, anume: **Reparatorul lui Kriegner**. Fricțiuni cu „Reparatorul“ lui Kriegner pot să arete succesul cel mai bun în puține zile, ceace dovedesc scrisorile de mulțumită

Scrisoare de mulțumită!

Onor. D. George Kriegner, farmacist, Budapesta, Calvinplatz. — De câteva zile am simțit în brațul stâng o durere reumatică, nu-mi puteam mișca brațul și noaptea de durere nu puteam dormi, D n norocire îmi adusei aminte, că în un asemenea caz, cu ani înainte, Reparatorul Dv mi-a făcut bune servicii. Mi-am procurat iarăș din el și după o întrebuință de 3 zile, după 6 fricțiuni au încetat durerile și eu pot să-mi esprim recunoștința și să fac atenți pe oamenii suferinzi de asemenea dureri la acest leac și cu efect surprinzător. Cu dist. stimă, Sporzon Ernő, adv., și deputat.

în masă. Are efect minunat și la picioarele, degetele, mârile, nasul înghețat etc.
Prețul unei sticle mici 1 Cor. unei sticle mari 2 Cor.

Per postă franco 5 sticle mici 5 Cor. sau 3 mari 6 Cor.

Fiindcă sunt multe imitații de valoare mică, prin cari cetitorul e înșelat, recomandăm a procura direct dela fabricant și a adresa astfel:

FARMACIA-KORONA BUDAPESTA,
VIII. Calvinplatz 8

230 3-10

Espedare zilnică cu rambursă sau trimițând înainte banii.

A XXVII-a

LOTERIE de STAT de BINEFACERE

reg. ung. pentru scopuri de folos public și de binefacere. — Loteria aceasta are 11 969 de câștiguri, în preț total de 365.000 Coroane, cari să plătesc în numerar.

Câștigul principal 150,000 Cor.

Mai departe:		10 câștiguri à		Cor.
1 câștig principal de	Cor. 20,000	150		1,000
1 „ „ „	10,000	300		100
1 „ „ „	5,000	1500		50
1 „ „ „	2,000	10000		20
5 câștiguri à				10

Tragerea irevoabil la 30 Dec. 1908. — Un loz costă 4 Cor.

Lozuri să afă la Direcțiunea de loterie reg. în Budapesta (Oficiul principal de vamă), la toate oficiile postale, de dare și de sare, la toate gările și în cele mai multe trafici și case de schimb.

222 5-6

Direcțiunea ces. reg. de loterie.

Gustav Dürr

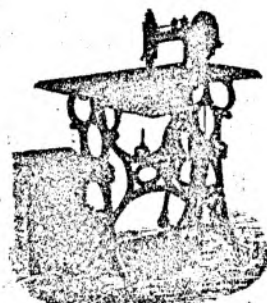
mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede
Biblia. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul meu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat. 15 39-

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut

Soidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toste acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se afă întotdeauna în depositul meu. Reparatările la mașinile de cusut de ori-ce fel sânt escutate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție

Reparaturi de ghete de gumi

să primesc, fine și durabile. Galoși, slipperi să aflu în depozitul de ghete

„TURUL,” 243 2-3
Sibiu, strada Cisnădiei 20.

Sz. 3615/1908

239 3-3

Pályázati hirdetés.

Szebenvármegye székesfehérvári járáshoz tartozó Rehó községben üresedésbe jött községi jegyzői állásnak betöltése céljából pályázatot hirdetek. Ezen állás javadalmazása

1. 1600 kor. fizetés.
2. 100 kor. lakbér.
3. 120 kor. utiátalány.
4. 60 kor. irodai átalány.
5. 40 kor. világitási átalány.

6. A magánmunkálatokért szabályrendelileg megállapított díjak.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy az 1883 évi I. t.-zc. 6 §. illetve az 1900 évi XX. t.-cz. 3 §-ában követtelt minősítést és eddigi alkalmazkodásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket i. é. november hó 30 áig annyival is inkább adják be, mert a később érkezett kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választási határidő utólag fog kitűzteni.

Szászsebes, 1908. évi november hó 7.

A járási főszolgabíró.

Hann

Ludovic Terencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12.

recomandă p. t. publicului

cele mai bune stoffe de

toamnă în mare asortiment

montățile

sunt abia acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, francezești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacke, Jaquette, și haine de salen, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atenție se acordă montățile de stoffe pentru pardesiuri și „Baglaze”, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționata în atelierul meu (mi) permite a atrage deosebită atenție a on. doamnei preoți și teologi absolvenți

la cazuri de urgență confecționează un rind complet de haine în timp de 24 ora. 17 87-

Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Bust frumos

în două luni prin

pilulele orientale,

singurele cari desvoltă, întăresc, restaurează pieptul și dau bustului femeesc o plenitudine grațioasă, fără a strica sănătății. Garantat libere de arsenic. Recunoscute de somitățile medicale. Discreție absolută. Satula, cu instrucție de folosire, Cor.

140 17-26 6.40 franco.

I. Rathie, farmacist Paris.

Depozit: Budapesta, Iosif de Török farmacist, Király utca 12.

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

10 46-52

— Intemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigurază în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și esplosiune, —
edificii de ori-ce fel, mobilie, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

— Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. —

Valori asigurate contra incendiului: † Capitale asigurate asupra vieții: †
95,816.412 coroane. † 9,882.454 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,484.278.83 c. pentru capitale asig. pe viață 4,028.118.12 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etajiu I., curtea I.
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari

Mașine de sămănat.

Aparat de sămănat după sistem american. Regularea să face fără schimbarea roatelor de mână, numai prin aplicarea unui scripăț.

Mașină de sămănat cu mână,

tăietori de nutreț, mori de napi, tăietori de napi, mori de uruit, mori de uruit coveni de cucuruz, toate pentru mână sau mânăte cu forță, de execuția cea mai ieftină și mai bună.

Cuțite pentru tăietoarele de napi și

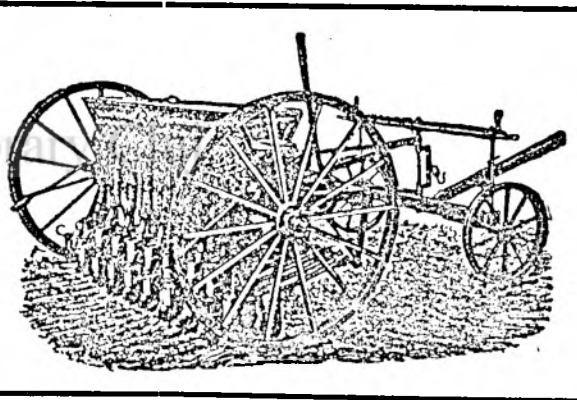
nutreț. — Pompe pentru zama de gunoiu și împrăștierea de zama de gunoiu.

Paie presate în vâlătuci 100 Kg. Cor. 7.—

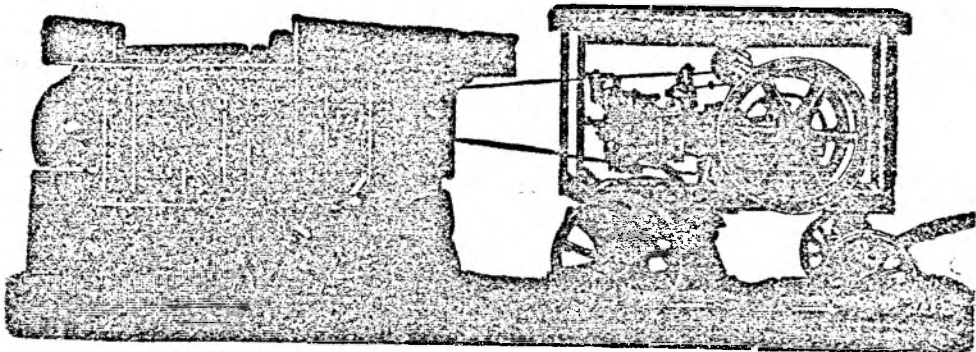
Prețuri la cerere.

2 48-52

CAROL F. JICKELI, Sibiu și Alba-Iulia.

Osers și Bauer fabrică exclusiv de motoare

Viena XX., Dresdnerstrasse 81-83/a. Depou principal: Budapesta VI., Podmaniczky utca 18.

35 34-52

Locomobile cu benzin

Motoare ou benzin.

Motoare cu gaz sugativ.

Forța de mânăre cea mai ieftină din prezent! Spese de mânăre pe oară, după puterea de cal 2-3 fill. Mai multe sute de aranjamente în mânăre! Condiții de plată favorabile! Fabricațiune solidă, de primul rang! Cu prețurant și preliminar de spese servim gratis.

În timpul din urmă am furnizat mașini următorilor:

Schloș Ioan & soți, Sas-Veseuș 8 HP aranjam. de îmbl. Pap János, Iháros-Berény 8 HP aranjam. de îmbl. Nagy I. Pavel, Boglár 6 HP aranjam. de îmbl. Takács Imre, propriet. de moară, Pászto 75 HP aranjam. de îmbl. Stenger Vilhelm, propriet. de moară, Topolovețul mare 50 HP aranjam. de îmbl. Rosmann Samoil propriet. de moară, Mociu (com. Cluj) 40 HP aranjam. de îmbl. și în alte numeroase domenii.

Un iubileu. Ni s-a trimite din Viena spre publicare următoarele: De 40 ani numele dlui Dr. Sterie N. Ciurcu a stat în fruntea tuturor mișcărilor culturale și politice ale Românilor din Viena. Părtaş al zilelor senine, neclintit în vremile de răstriețe. Vorba și fapta dlui Dr. Sterie N. Ciurcu au fost întotdeauna directiva vrierilor coloniei române din Viena. Astăzi, când după o viață neobosită împlinesc 60 de ani, datori suntem să răsplătim după merit vrednicia, și să i aducem prinosul nostru de stimă și de dragoste. Din incidentul acesta un comitet intim a stabilit următorul program:

Vineri în 27 Noemvrie c. st. n. la 12 ore a. m. o comisie va transmite iubilarului felicitările Românilor din Viena, și va preda o plachetă comemorativă.

În aceeași zi la 8 ore seara un banchet festiv în sala albă a restaurantului »Riedhof«, VIII., Schloßel-gasse 14. Vă rugăm deci, mult stimat domn, să luați parte împreună cu stimata Dvoastră familie la serbarea acestui iubileu de 60 de ani, și să binevoiți a ne face cunoscută participarea Dvoastră prin returnarea alăturatei carte postale la adresa dlui architect Cesar B. Poppovits, VIII., Lederergasse 18/a, până cel mult în 24 Noemvrie 1908 st. n. Viena, în Noemvrie 1908. Alexandru Lupu, General i. r., Dr. Lazar Popovici, Dr. Virgil Cioban, Mihai Popovici, Architect Cesar B. Poppovits.

Cumpărări de moșii din partea statului. În anul curent ministerul de agricultură a cumpărat sub titlul »ajutorarea proprietarilor de pământ«. (În prima linie a vânzătorilor) dar în faptă pentru scopuri de colonizări între Români ardeleni moșii în întindere totală de 7403 jug. 1191 st. □ și în valoare de K. 2.793,338. Din acestea cad asupra comitatului Hunedoarei, cu comunele Deva, Șoimușul de Murăș, Beregseu, Pestisul de jos, Popești, Folt și Boiu 4294 1/2 jug. catastr. în valoare de 1.735,000 —; cor. asupra comit. Albei inf. comuna Vințul de jos 263 jug. 1420 st. □ în valoare de cor. 165,000; asupra comit. Cojocnei, comuna Dezmir 1021 jug. 1521 st. □ în valoare de cor. 325,000 și asupra comitatului Turda-Arieș, comunele G. Cristur și M. Cheța. 1863 jug. 650 st. □ în valoare de cor. cor. 568,338 —.

La fondul de 20 bani al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare au mai dăruit: Adrian Cristea, prezidentul »Secției industriale« a »Reuniunii economice din Orăștie« 1 cor., Ioan Sociu, funcționar la direcția financiară, 40 bani, N. N. 20 bani, Toma Calin, inv. și conduc. școlii de pomi comunale din Sebeșul-sup., 30 bani, Vic. Tordășianu, asesor consist., soția sa Eugenia n. Iovescu, profesoară și fiica lor Mioara-Viorica, câte 20 bani.

Societatea »Arcașul« din Badeuț (în Bucovina) face apel la toți autorii, editorii, jurnaliști cum și la toate persoanele caritabile, cari iubesc și doresc ridicarea prin cultură a țărănilor români, să binevoiască a contribui la înăvuierea bibliotecii societății prin trimiterea de cărți și reviste, ca cu timpul să ne putem arăta vrednici de numele nostru de români (între străinii cu care trăim). Marinimozșilor donatori li-se vor aduce mulțumite publice. — Comitetul.

Caz de moarte. Subscrișii, adânc pătrunși de durere, aducem la cunoștința rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, că mult iubita noastră mamă, soră, soacră, bunică și străbunică, văduva preoteasă Maria Nicoară n. Muntean, după lungi și grele suferințe, și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului, Luni în 23 Nov. n., la 10 ore a. m., în al 71-lea an al etății, împărțită cu sfințele Taine.

Rămășițele pământești ale adormitei s'au așezat spre vecinică odihnă Marți în 24 Nov. n. în cimiterul gr. or. rom. din Deva. — August A. Nicoară fi., Sofia Covaciu n. Muntean soră, Lucreția de Costa Nicoară noră, Ghiță Ciurcu, Florica Milcovici n. Ciurcu, Dragutin Milcovici, Petru Muntean, Miron Muntean, Alexandru Covaciu, George Nicoară, nepoți și Dita Milcovici strănepoată.

Deputați congresuali în dieceza Aradului au fost aleși următorii: Din cler: Cercul Iosășel: Cornel Lazar, Lipova-Vinga: Augustin Hamsea, Pâncota: Ioan Georgea, Birchiș-Chisetău: Gherasim Sârbu, Arad: Roman R. Ciorogariu, Timișoară-B.-Comloș: Dr. Traian Putici, Giula-Chișineu: Dr. Ioan Trailescu. Deputați mireni: Șiria: L. Russu Șrianu, Giula: Nicolae Oncu, Boroșineu: George Feier, Timișoara: Pavel Rotariu, Chișineu: Mihaiu Veliciu, Vinga: Em. Ungurean, Arad: Aurel Petrovici, Chisetău: Dr. Iosif Gall, Buteni: Vasilie Goldiș, Hălmagiu: Petru Truța, B.-Comloș: Dr. Nestor Oprean, Lipova: Antoniu Mocsonyi, Radna: Dr. Ioan Suci, Birchiș: Petru Ionaș.

Consistorul nostru archidiececan a cumpărat zilele aceste marele palat Habermann din Sibiu, cu prețul de 400 mii cor. Suntem veseli de acest târg.

Conferențele desp. Bistrița al »Asociațiunii«, cum scrie »R. Bistr.« se vor începe în Bistrița în Duminica viitoare la 29 Nov. Se vor ținea tot în sala dela Gewerbeverein, unde s'au ținut și în anul trecut. Începutul la 5 ore d. a. Prima conferență o va țineaa dl Dr. G. Tripou, directorul despărțământului.

Instruarea analfabeților. Reuniunea învățătorilor bănățeni încă a trecut în programul ei de activitate ținerea cursurilor de scris și citit cu analfabeții. În Comloșul-mare cursul a fost deschis și instruirea o face învățătorul-dirigent Vuia cu învățătorul Craiovan.

O nouă linie ferată să va face în Sălagiu, dela Șimleu la Fechetău, unde să va împreuna cu linia ferată principală dintre Cluj și Orade.

O socoteală. Primit următoarele șire: Dând cu ochii preste »Anunț de căsătorie« din Nr. 40 a foaiei, mi-au dat puțin lucru de a-i face socoteala dlui »Orlean« fiindcă zice mai jos, că nefiind așa pretentios, »mă mulțumesc cu filerii strănși în modul arătat« da cu o așa sumă mică se poate mulțumi, deoarece dă o sumă destul de bunicică și anume: 1197741833, adică una sutănouăsprezece milioane șapte mii șapte sute patruzeci și una de mii opt sute treizeci și trei de fileri, eu aș fi mulțumit cu a patra parte din aceasta sumă. — »Corlinț«.

»Calindarul Poporului« pe 1909 ieșind în tipar zilele aceste, facem luători aminte pe onor. noștri cetitori, că mai ușor să poate cumpăra, trimițând prețul lui de odată cu abonamentul la foaie, prin cecece să cruță porto trimiterii banilor. Cruțare să face și atunci, dacă se însoțesc mai mulți și comandă Calindarul. D. p. dacă să însoțesc 5 inși, îl costă pe fiecare porto banilor 1 cr. și nu 5. Porto pentru Calindarul (5 ban) trebuie totdeauna trimis, așadar 45 bani.

15 ani. Prințul Carol al României a împlinit acum vârsta de 15 ani și cu învățătura este în a cincea clasă liceală. Prințul este un băiat vioiu și foarte deștept.

Parlamentul turcesc, după cum să vestește din Constantinopol, să deschide Sămbătă în 28 Nov. c. Numărul deputaților e de 270.

Moarte de foale morții. La Owen-Sound, în temnița își aștepta sfârșitul un anumit Creighton, ucigaș oșândit la moarte. Să vede că nu prea avea odihnă, că într'o zi l'au aflat mort pe pat.

El a mâncat o cutie de chibrituri și a murit — de frica morții.

O rugare. Onor. noștri cetitori, când comandă ceva după inseratele și anunțurile din foaie, sunt rugați a să provoca la foaie, adică a spune la firma, dela care comandă sau cer ceva, că anunțul l'au citit în »Foaia Poporului«.

Canibali în Europa. Până acum se credea, că canibali sunt numai în Africa și celelalte țări exotice. Dar iată că și în Europa sunt canibali. Despre poporul ostiac s'a constatat, că este mare iubitor de carne de om. Acum s'a constatat, că în ultimii ani au consumat preste 100 de oameni, cari le-au căzut în mâni. Cu atât mai mare este mirarea asupra acestui fapt, cu cât poporul acesta trăiește în condițiuni bune economice, așa că nimeni nu-și poate explica ce pornire a putut duce pe oameni la acest obicei îngrozitor.

Teatru german. Joi sara s'a predat comedia franceză: »L'amour veille« (Amorul vegheză). E o comedie, dar în fond e foarte serioasă. Să pare a fi o încercare, de a deslega problema veche și totuși nouă a unei căsătorii, în care bărbatul ușuratic pentru dulceața unui moment uită de iubirea sinceră a nevastei sale. Comedia conține un cap de operă, o caracterizare atât de succasă a femeii, »des ewig weiblichen« pe cum rar am mai văzut.

Rolurile, în mâni bune, au fost splendid achitate. Centrul — în pieza aceasta sunt de-altcum cam egale rolurile — a fost drăgălașa Mizzi Delorm. Un partner vrednic, împreună cu bietul August Vernet (Viebach) au ridicat mult nivelul predării. Drăguță a fost Ana Selhofer, predând cu succes pe dama elegantă, cu spirit și cu cinismul ușor a rococoului frivol. Cu temperament, ca totdeauna, a fost predată văduva interimală a cutărui diplomat pierdut prin Indii.

Sămbătă s'a introdus novitatea: »Tippmamsell« operetă.

Luni s'a repetat piesa »Fräulein Iosette, meine Frau«.

Copii cari nu progresează

iau o repede întorsătură spre bine, dacă le dați Emulsiunea-SCOTT. Îmbunătățirea începe la moment după luarea primei doze.

Emulsiunea-Scott

este atât de dulce, ca și crema, și este luată și mistuită și atunci, când și laptele se respinge. Emulsiunea-Scott se recomandă călduros de medicii din toate țările.

Prețul sticlei originale

2 cor. 50 bani.

Veritabil numai cu această marcă — peacurul — ca semn de garanție al procedurii Scott.

191 12—28

Să afli de vânzare în toate farmaciile.

La fondul »Victor și Eugenia Tordășianu« pentru înzestrarea fetelor sărace au mai dăruit: Maria Oana, văd. învățătoareasă (Viștea-inf.) 40 bani și fiul seu Victor, 20 bani, Dr. Nic. Șerban de Voila, deputat dietal, 2 cor., D. Stanciu, comerc. (Viștea-infer) și fiul seu George, mașinist, 1 cor. Dumitru Pulca, paroch și membrii familiei sale 1 cor. 20 bani.

În panorama imperială din Sibiu, Piața mare, Nr. 9 (lângă palatul Brukenthal) să va vedea săptămâna viitoare 30 Nov.—6 Dec.: Călătorie interesantă la Brasilia. Panorama e deschisă dela 9 ore dim. până la 9 1/2 sara. Întrarea 40 bani, băieți, studenți, soldați 20 b.

Să poate căpăta în tot locuri

Kalodant

9 37—41 a lui Sarg

cremă de dinți nelucomjurat de lipsă, păstrează dinții curași, albi și sănătoși.

POSTA REDACTIEI ȘI ADMINISTRATIEI.

E. C. în R. Să vor publica. Mulțumite. »American«. Vom vedea.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul »Tipografiei«, Henric Meltzer.

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Deposit de confecțiune de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene. 21 10—

Cassa de păstrare reuiniune în Săliște.

Primește depuneri spre fructificare pe lângă un termen de anunt scurt cu 4% pe lângă un termen de anunt mai lung cu 4 1/2%, iar depuneri mai mari cu 5%.

Dara de camete o plătește institutul.
Depuneri și ridicări să pot face și pe cale poștală cu cecuri.
Imprumuturi acordă pe cambii, pe oblig.țiuni cu caverți, pe ipoteci precum și ca credite de Cont-curent pe lângă asigurare hipotecară sau hărți de valoare (acți și efecte publice).

Etalonul de interese variază între 8% și 6% neto, după mărimea imprumutului și asigurarea oferită.

244 1—20

DIRECȚIUNEA.

Liniment. Capsici comp.,
înlocuitor pentru
Anker-Pain-Expeller.

La cumpărarea acestui leac de fricțiune recunoscut de cel mai excelent și alinător de dureri, care să capătă în toate farmaciile, să ne uităm întotdeauna după marca „Anker” Farmacia lui Dr. Richter.

Cărți postale ilustrate cu

Sport _____

Flori _____

Artistice _____

Peisage _____

Porturi populare _____

și
Cărți postale umoristice
în asortiment foarte bogat.

Tipografia MELTZER**SIBIU**

Strada Măcelarilor Nr. 12.

Revânzătorii capătă rabat.

Au copiii D-tale deja un casten cu petricele de edificat-Anker? Dacă da, nu înțelăsa a lăsa să-ți vie grabnic cea mai nouă listă de prețuri despre castenele de edificat dela firma mai jos subscrisă, ca din ea să poți alege în toată liniștea castenul de întregire cel mai apropiat.

Nu au copiii D-tale încă casten cu petricele de edificat-Anker sau au din greșală vre-unul fără de marca de scutire „Anker”, așadar o imitație, în acest cas noua listă de prețuri e dublu așa de importantă pentru d-ta, fiindcă ea îți dă deslușiri esacte asupra fiecărui

Casten-Anker cu petricele de edificat

și îți face posibil a alege în liniște mărimea potrivită pentru copii d-tale, în orice caz însă să-ți însemni în interesul propriu al d-tale, că numai castenele provăzute cu marca „Anker”, ale lui Richter, cari să valorează

mai mult de un pătrar de secol

sunt fabricat-original, toate celelalte sunt imitații. In lista de prețuri ilustrată bogat sunt descrise și castenele-pod-Anker, jocuri-Anker de așezat, cum jocuri de globuri mozaice etc. Veritabile numai cu Anker.

— **F. AD. RICHTER & Cie.** —
furnizori reg de curte și camera'i
Comptoir și deposit — — Fabrică — —
I. Operngasse 16. **Viena** XIII/1 (Hietzing).
Rudolfstadt, Nürnberg, Olten (Helvetia) Rotterdam,
S-Petersburg, New-York.

☛ Cine iubește musica, arela să ceară asemenea lista de prețuri asupra ves'itelor opere musicale-Imperator și aparate de vorbit. 221 6—9

Institut de credit funciar din Sibiu.

Piața mare Nr. 3-5.

Imprumuturi hipotecare pe anuități.**Scrisuri funciare,**
sentite de dări.

ce să pot lombarda la banca austro-ungară, să pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cauciune și vadiu și ca cauciuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.**Avansuri pe efecte publice.****Credite de cont-curent**
contra intabulări și altă garanță.

☛ Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese. ☛

Esecutarea

de ficare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:
cumpărarea și vânzarea de efecte publice monete străine,
răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,
incasarea de cambii, checuri și asemnări,
predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

Îngrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

Închirierea de resorturi de casse de fer

(săte deposite), sigure contra incendinului și a spargerii, etc. 5 24—26

Aviz de prăvălie.

Subscriși ne luăm voie a face cunoscut onor. nostri mușterii și p. t. public orășănesc și dela țară, că în localul de comerciu Piața-mică Nr. 31, mai nainte proprietatea firmei Franz Jahn Söhne, (Cocoșu roșu) am deschis o

Boltă specială

de făină, produse dela țară, articli de aluat de-ai lui Uhl și de Budweiss, urez, fructe păstăioase, fructe sudice, aromate, cacao de-al lui Koestlin și bisquit, miere și toate celelalte mijloace necesare pentru pregătirea prăjiturilor.

Noi ne vom da silința a mulțumii pe onor. nostri mușterii cu articli buni și cu prețuri moderate.

Filiala noastră pentru făină, pâne și fructe păstăioase, Piața mică Nr. 25 colțul dela treptele Fingerling, continuăm a o ținea pe mai departe.

Sibiu, în August 1908.

Carl & I. Spengler.

162 16—

Să caută

un băiat, ca ucenic de măcelar în vârstă de 14 ani, de naționalitate română și să știe scrie și citi, la

Coman Mânzat

246 1-3 măcelar, în Sibiiu, livadia Conradt.

A apărut

Călinarul Poporului

pe 1909

cel mai răspândit Călinar românesc cu material bogat și frumoase ilustrațiuni.

Prețul 40 bani.

„RACOȚIANA“
Institut de credit și economii societate pe acțiuni
Șeica-mare (Nagyselek) (Nagyküküllő m)

Filiale: Medias, Kiszabetsopol.

286-4-6

Primește depuneri spre fructificare și de deponenților 5% până la 500 Cor., pentru depuneri stabile dela 500 Cor. în sus cu abzicere de 30 zile 5 1/2%. Darea după capitalele depusă o plătește institutul separat.

Depuneri până la 3000 Cor. să pot ridica și — după starea casei — să plătesc îată abzicere. — Depuneri și ridicări să pot face și pe cale poștală cu cecuri.

Acordază credite cambiale, personale, hipotecare și de lombard în modul cel mai culant.

DIRECȚIUNEA.

ANUNȚ.

„POPORUL“ institut de credit și casă de schimb, sec. pe acții în Sălște.

Cumpără și vinde tot felul de bani străini după cursul zilei.

Acoardă împrumuturi de ori-ce soi cu procentul net de 6 1/2—8.

Taxe, cum sunt: provizioni etc. nu să încasează.

Primește depuneri spre fructificare, după cari institutul plătește darea. Interesele se compută din ziua următoare depunerii, până în ziua premergătoare ridicării.

189 7—

DIRECȚIUNEA.

Industrie indigenă!

Prima fabrică transilvană de stearin și săpun,

dela preluarea conducerii ei de către institutul „Vereinsbank“ ardelean, de nou adiuatată și provăzută cu cele mai moderne mașine, lierează toate soiurile de lumini de stearin, cum și ca specialitate deosebită

săpun de spălat neutral,

praf veritabil de săpun și diferite alte soiuri de săpun

în o calitate așa de escelentă, încât aceste pot susține comparația cu ori-ce produse de concurență, chiar și cu cele din străinătate.

Noi recomandăm deci procurarea acestor produse indigene, cari escelează prin bunătațea și vrednicia lor.

16 28—

Prima fabrică transilvană de lumini.

Atelier de curelărie, șelărie și coterărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Str. Cisnădiei 45. SIBIIU. Heltanergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru
cărôțat, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi
și procovături, portmonee și bretele solide
și alte

13 22—

articole de galanterie
cu prețurile cele mai moderate.

Carele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi)
permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se eșecută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimite franco.

Comandele prin poștă se eșecutesc prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Cheag natural în formă de praf.

Important

pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai ieftin mijloc pentru încheșarea laptelui, chemice curat, întrece mult toate mijloacele de încheșare de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de viței. El este absolut liber de fetide, colorante sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanțe întrebunătate prin conservarea cheagului obicinuit.

Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai compentenți în brânzături, cheagul natural nu împedecă de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul e mai bun.

O încercare ne convinge.

Singura vânzare de cheag natural de-al lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Galia, Bucovina și Ardeal la

M. LINDEMANN, agentură
Storozynetz (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela 97 24—26

M. Lindemann, Storozynetz (Bucovina).

La NAGYENYED
Com. Alsófehér

Să se adreseze,
cine dorește a cumpăra

Pomi roditori altoiți,

de calitatea I. arbori de promenadă, tate de ornament, acați gledicii, coniferi ș. a. precum și

Viță de vie altoită,

viță de vie europeană și americană cu și fără rădăcină.

Cataloge trimite gratis și franco.

FISCHER & Comp
Pomi Vinetului

194 6—12

„Sucursala băncii comerciale ungară din Pesta, Sibiu“

Piața mare Nr. 2.

Infăințată în anul 1841. • Centrala în Budapesta. • Capital de acții de rezerve 93 milioane Coroane.

Primește bani cu libele de depunere

pe lângă cea mai favorabilă procentuare,

cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losuri, cum și monede de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și administrare, încasează cupoane și efecte sorțite, asigurare contra perderilor de curs la sorțiri, procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

198 9—

☛ Toate informațiile dorite să dau cu plăcere. ☚

Cine

vrea a să scăpa pe sine sau copii săi de

tuse

de răgușală, catar, flegmă, catar de gât, de tuse convulsivă și de tuse măgărească, să cumpere

Caramelle de pept ale lui Kaiser

cu trei brazi,

aprobat și recomandat de medici.

5500 de atestate verificate
de notarul public.

Pachet 20 și 40 fl. Să capătă în toate
245 1-24 farmaciile.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atrofiate și cari în urma ușurimei din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruia oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără șfială și cu încredere năcazurile lor secrete. Dar nu e în dejuns însă a destăinui aceste năcazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.ului PALOCZ, medic de spital, specialist (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât băr, bații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului să curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai neglece, ranele sifilitice, boalele de țevă, beșică, nervi și șira spinărei, Inceputurile de confuzie a minții, urmările onaniei și, ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sală de așteptare separată și șiră separată. În ceace privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință să retrimite ficăruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. (Duminea până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta VII. Rákóczi ut. 10.

18 37—

Magazin de confecțiune de rangul prim

R. GRÜNBERGER

SIBIU, Piața mare Nr. 3, 4, 5 în palatul bănii Bodencredit.

Binevoiti a fi atenți la firmă căci lucrați numai în interesul Dv., dacă Vă faceți cumpărările de la mine.

Vestimentele mele substituie pe deplin cele făcute după măsură.

Atelier propriu

secție separată pentru dame și separată pentru domni.

Prețuri strict fixe.

În confecțiunea de dame țin în magazin bluze, jupoane, rochii și specialități în hatas de băieți.

Mare asortiment.

Rog a cerceta, fără a fi silit cineva să cumpere, magazinul meu de mantale pentru serate și antreuri de bal.

Cu distinsă stimă

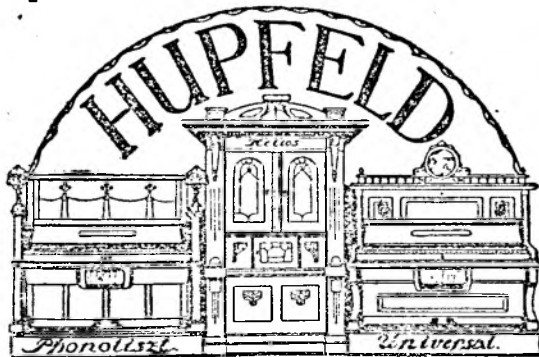
R. Grünberger.

8 37—

Instrumentele muzicale ale lui Hupfeld

în privința construcției practice simple, a durabilității fără margini, a execuției elegante în colorii escelente, a redării minunate a muzicii, bogată în schimbări, — stau neajunse la locul prim.

233 II. 2-6

Fiecare hotelier, cafegiu și birtaș, care vrea să-și mărească circulația în stabilimentul său și prin aceasta să urce trecerea mâncărilor și beuturilor, să ceară mica broșură „O sută de atestate asupra operelor de muzică ale lui Hupfeld“, care i-să trimită gratis și franco.

Ultima novitate:

Helios Orchestrion

mănat cu electrică. Suplinește o capelă militară mai mică.

Phonoliszt-Hupfeld

cel mai bun pian artistic din lume. Investire splendidă de capital. Distracție ori când pentru oaspeți.

Fiecare instrument să poate pune singur, așa că și clavirul cântă singur. — Prospecte gratis și franco. — Cel mai mare favor posibil de plată. — La plătire per cassa rabat mare.

LUDOVIC HUPFELD, soc. pe acții.

Viena VI. Mariahilferstrasse 7/9.

Prima și cea mai veche fabrică din Europa de clavire și orchestrioane electrice, 47 premii prime, 750 de lucrători.

Depozite de mostre:

Martin Iosif, Budapesta, VIII. Kenyérmező-utca 6.

Müller Fer. Timișoara, teatru electric.